

Controlecampagnes voor wegwitrustingen

Vaste verkeersborden &
afschermende constructies voor wegen (vangrails)

Eindverslag

2

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348

<https://economie.fgov.be>

Tel.: 0800 120 33
Vanuit het buitenland
Tel.: + 32 800 120 33

Verantwoordelijke uitgever: Pascal Vanderbecq
Voorzitter a.i. van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inhoud

1. Context	4
2. Doel van de campagnes.....	4
3. De wettelijke basis.....	5
4. Bepaling van de gecontroleerde producten	5
5. Geharmoniseerde technische specificaties.....	5
6. Doel van de controle	6
➤ De prestatieverklaring	6
➤ CE-markering	7
➤ Technische documentatie	7
7. Resultaten.....	8
8. Vaststellingen	9
9. Genomen maatregelen.....	11
10. Synthese.....	11
11. Afkortingen	12

1. Context

De FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie is verantwoordelijk voor

- het markttoezicht op bouwproducten op grond van Verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR)¹ en in overeenstemming met de eisen van de Europese Commissie uiteengezet in de Verordening (EU) nr. 765/2008², en
- het toezicht op producten die op de Belgische markt worden gebracht.

De FOD Economie heeft in dat kader tussen 2016 en 2018 twee proactieve administratieve controlecampagnes uitgevoerd voor wegwitrustingen.

"Proactieve" controles worden uitgevoerd op eigen initiatief van de bevoegde overheid. Dat kunnen controles zijn in het kader van een gerichte campagne, maar het kunnen ook controles zijn die noodzakelijk en repetitief zijn. Die controles worden onderscheiden van de zogenaamde "reactieve" controles, uitgevoerd na een verzoek of externe motivatie: verzoeken om kalibratie, verzoeken om technische metrologische controles, klachten, incidenten, ongevallen, apostilles. Alle "proactieve" controles zijn opgenomen in het meerjarige controleplan (MANCP), gepland over 5 jaar. Tweemaal per jaar wordt het plan geëvalueerd op basis van verschillende objectieve wegingscriteria.

De twee uitgekozen producten waren vaste verkeersuitrustingen, met name de vaste panelen en de vangrails.

4 De campagne voor de vaste verkeersuitrustingen was het gevolg van meerdere klachten van de openbare bestekschrijvers over de kwaliteit van de op de markt gebrachte producten.

De campagne voor de vangrails was geïntegreerd in een gezamenlijke actie op Europees niveau. De deelnemende landen waren Zweden, Letland, Nederland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk en België.

Deze campagnes zijn ook een gelegenheid om het bewustzijn van marktdeelnemers (Belgische fabrikanten, distributeurs en importeurs) te vergroten en de balans op te maken van wegwitrustingen die op de Belgische markt worden gebracht.

2. Doel van de campagnes

Net als bij bouwproducten voor de eindverbruiker, was het doel van deze campagnes om na te gaan in hoeverre deze producten voldoen aan de vereisten van Verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR), waarin geharmoniseerde voorwaarden zijn vastgelegd voor het in de handel brengen van bouwproducten.

De campagnes waren gericht op alle marktdeelnemers:

- 1) De fabrikanten. Zij stellen de prestatieverklaring op en ondertekenen deze en brengen de CE-markering aan. Ze stellen de technische documentatie op.

---

¹ [Verordening \(EU\) nr. 305/2011](#) van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten.

² [Verordening \(EG\) nr. 765/2008](#) van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- 2) De importeurs. Zij zorgen ervoor dat de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (d.w.z. het AVCP-systeem) door de fabrikant is uitgevoerd en dat de fabrikant de technische documentatie heeft opgesteld. Zij zorgen er ook voor dat het product de CE-markering draagt, vergezeld gaat van de documenten die krachtens de verordening vereist zijn, alsook van de nodige instructies en veiligheidsinformatie.
- 3) De distributeurs. Die controle, op basis van een checklist, gaat namelijk de aanwezigheid van de CE-markering na, of er een kopie van de prestatieverklaring kan worden verstrekt aan de eindklant indien deze er om vraagt evenals de instructies en veiligheidsinformatie.
- 4) Importeurs en distributeurs die onder hun eigen naam of handelsmerk een product op de markt brengen, worden als fabrikanten beschouwd.

3. De wettelijke basis

De wettelijke basis voor onze campagnes is uitsluitend Verordening (EU) nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106 / EEG van de Raad.

4. Bepaling van de gecontroleerde producten

Er bestaan veel vaste verkeersuitrustingen. Ze kunnen statisch, lichtgevend en gereguleerd zijn door de verkeersveiligheidscode. Daaronder vallen de gevaarsborden, de borden voor kruising en prioriteit, verbodsborden, borden voor het parkeren, verplichtingsborden, borden om een verkeerszone, een indicatie, diensten en overwegen aan te geven.

De campagne richtte zich specifiek op vaste panelen:

- paneelset: complete set inclusief plaat, materiaal voorzijde paneel en de paneelsteunen;
- paneel: structuur van het paneel met inbegrip van het materiaal dat de voorzijde van het paneel vormt;
- structuur van het paneel: deel bestaande uit de ondergrond, versterkingen en bevestigingen.

Verkeersveiligheidsvoorzieningen zijn een term voor *“voertuigbeveiligingssystemen en voetgangerssystemen die op de weg worden gebruikt”*. Ze zijn op de weg geïnstalleerd om een zekere bescherming te bieden aan een voertuig in nood. Ze kunnen verschillende elementen omvatten, namelijk vangrails, inclusief geleideconstructies voor kunstwerken, randmarkeringen, verbindingen of obstakelbeveiligers

De campagne was gericht op vangrails voor voertuigen. Merk op dat voetgangersbeveiligingsystemen eigenlijk leuning zijn.

5. Geharmoniseerde technische specificaties

Wanneer een bouwproduct onder een geharmoniseerde norm valt, stelt de fabrikant, op grond van bijlage ZA, een prestatieverklaring op voor dat product wanneer het in de handel wordt gebracht. Bijlage ZA van de geharmoniseerde normen onder Verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR) is verplicht, op voorwaarde dat de coëxistentieperiode is verstreken.

Geharmoniseerde normen vermelden eisen, testmethoden, prestatiecriteria en instructies voor de fabrikant.

De vaste verkeersborden waarop de campagne betrekking heeft, vallen onder de geharmoniseerde Europese norm EN 12899-1: Vast opgestelde, verticale verkeerstekens — Deel 1: Verkeersborden.

Vast opgestelde verkeersborden zijn producten die voldoen aan het prestatiebestendigheidssysteem AVCP 1.

Vangrails voor voertuigen vallen onder de Europese norm EN 1317-5: Producteisen en conformiteitsbeoordeling voor afscherpende constructies voor wegvoertuigen.

Vangrails voor voertuigen zijn producten die voldoen aan het prestatiebestendigheidssysteem AVCP 1.

Onderstaande tabel bevat de verschillende taken die, naargelang het geval, door de fabrikant of de aangemelde instantie worden uitgevoerd.

Verantwoordelijke	Taken
Fabrikant	Factory Production Control (FPC)
	Aanvullende tests op in de fabriek genomen monsters
Aangemelde instantie	Initiële typetesten
	Initiële inspectie van de fabriek en van de Factory Production Control (FPC)
	Permanente bewaking, beoordeling en goedkeuring van de productiecontrole in de fabriek (FPC)

6

6. Doel van de controle

De administratieve controle was gericht op drie onderdelen.

➤ De prestatieverklaring

De prestatieverklaring moet worden opgesteld overeenkomstig artikel 6 van verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR) en met gedelegeerde Verordening (EU) nr. 574/2014³ tot vaststelling van het model voor de prestatieverklaring.

De fabrikant stelt de prestatieverklaring op die volgende elementen moet bevatten:

- 1) nummer van de prestatieverklaring;
- 2) unieke identificatiecode van het producttype;
- 3) beoogd(e) gebruik(en);
- 4) fabrikant;
- 5) gemachtigde;
- 6) het systeem voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid;
- 7) geharmoniseerde norm;
- 8) aangemelde instantie(s);

³ [Gedelegeerde Verordening \(EU\) nr. 574/2014](#) van de Commissie van 21 februari 2014 tot wijziging van bijlage III bij Verordening (EU) nr. 305/2011.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- 9) aangegeven prestaties;
- 10) geëigende technische documentatie en/of specifieke technische documentatie.

De fabrikant ondertekent de verklaring en vermeldt: “de prestaties van het hierboven genoemde product zijn in overeenstemming met de aangegeven prestaties. Overeenkomstig verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR), wordt deze prestatieverklaring opgesteld onder volledige verantwoordelijkheid van de hierboven genoemde fabrikant”.

➤ **CE-markering**

De aangebrachte CE-markering moet worden gevolgd, overeenkomstig artikel 9 van verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR), van de volgende elementen:

- 1) de laatste twee cijfers van het jaar waarin zij voor het eerst werd aangebracht;
- 2) de naam en het geregistreerde adres van de fabrikant of het identificatiemerk aan de hand waarvan de naam en het adres van de fabrikant zich gemakkelijk en eenduidig laten identificeren;
- 3) de unieke identificatiecode van het producttype;
- 4) het referentienummer van de prestatieverklaring;
- 5) de daarin in niveau of klasse aangegeven prestatie;
- 6) de verwijzing naar de toegepaste geharmoniseerde technische specificatie;
- 7) het nummer van de aangemelde instantie (behalve systeem 4);
- 8) het beoogde gebruik dat is vastgesteld in de toepasselijke geharmoniseerde technische specificatie.

➤ **Technische documentatie**

Voor de campagne over verticale vaste verkeerssignalisatie werd de verificatie van het technische dossier bij fabrikanten uitgevoerd door controle op de aanwezigheid van het certificaat dat werd afgegeven door de aangemelde instantie.

Voor verticale vaste verkeerssignalisatie is slechts één instantie in België aangemeld, namelijk OCBS.

Voor de campagne met betrekking tot vangrails voor voertuigen is, naast het certificaat dat is afgegeven door de aangemelde instantie, het technische dossier nagekeken op basis van de instructies die zijn opgesteld door de dienst Voorschriften in de bouw.

Voor vangrails voor voertuigen zijn twee organisaties in België aangemeld, namelijk Probeton en COPRO.

7. Resultaten

Tussen 2016 en 2017 werd de campagne voor vaste verkeersuitrustingen uitgevoerd in twee fasen:

- Door de volgende documenten per e-mail op te vragen:
  - de verklaring van de prestaties van de fabrikant en de bijbehorende technische documentatie;
  - een kopie van de CE-markering aangebracht op het product of de verpakking of op de documenten die de producten vergezellen.
- Door een controle uit te voeren bij de marktdeelnemer in het geval er geen documentatie is verstrekt of in geval van vermoeden van inbreuk.

Aangezien marktdeelnemers die vaste verkeersuitrustingen op de markt brengen gekend zijn (aantal en locatie van ondernemingen, aantal en type van de betrokken producten, enz.), kan het systeem worden omschreven als een "gesloten markt". Dat maakt het mogelijk een volledige controle uit te voeren die bestaat uit de verificatie van de technische documentatie, tot het al dan niet in het bezit zijn van het door de aangemelde instantie afgegeven EG-certificaat van overeenstemming over de productiecontrole in de fabriek (FPC), de prestatieverklaring en de CE-markering.

Het toezicht op vaste verkeersuitrustingen werd uitgevoerd bij tweeëntwintig marktdeelnemers in België:

8

- 8 in het Vlaamse Gewest,
- 13 in het Waalse Gewest en
- 1 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Van de 22 gecontroleerde marktdeelnemers moeten er volgens de verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR), 15 als fabrikant en 7 als distributeur worden beschouwd.

In 2018, tijdens de campagne voor vangrails voor voertuigen, werden de controles direct op het terrein uitgevoerd. Het verzoek om documenten via e-mail vond ook plaats, maar na die controle ter plaatse. Voor deze campagne moet het systeem worden gekwalificeerd als een "open markt", actoren en parameters zijn niet van tevoren gekend.

Om de te controleren marktdeelnemers te selecteren, werden twee mogelijkheden gebruikt, namelijk de douanecode (TARIC) en de code van economische activiteit (NACE). Die codes bleken niet specifiek genoeg te zijn voor de aard van de producten die moesten worden gecontroleerd. Bovendien vielen bepaalde gecontroleerde marktdeelnemers niet onder de verplichtingen van de verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR) (bijvoorbeeld een exclusieve activiteit voor het huren van tijdelijke afschermingen voor bouwplaatsen). De controles ter plaatse maakten het echter mogelijk om de producten die op de Belgische markt aanwezig waren te repertoriëren en de leveranciers te identificeren om zo nadien de prestatieverklaring (DoP) en de CE-markering te kunnen nagaan.

Het toezicht op vangrails voor voertuigen werd uitgevoerd bij 18 marktdeelnemers in België, verdeeld als volgt:

- 11 in het Vlaamse Gewest,
- 6 in het Waalse Gewest en
- 1 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Van de 18 gecontroleerde marktdeelnemers moeten er volgens de Verordening (EU) nr. 305/2011, 6 als fabrikant en 12 als distributeur worden beschouwd. Op basis van de TARIC-douanecodes kon geen importeur worden geïdentificeerd zoals vermeld in de verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR). Van de 12 marktdeelnemers met een commerciële distributeursactiviteit zijn er 11 aannemers voor openbare werken. Voor hun plaatsingsactiviteiten zijn zij evenwel niet onderworpen aan de verplichtingen van verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR).

- Betonnen vangrails voor voertuigen, die in België op de markt worden gebracht, worden uitsluitend in België vervaardigd.
- Voor producten uit metaal is er slechts één fabrikant aanwezig op het Belgische grondgebied. De producerende landen zijn Duitsland, Nederland, Italië, Spanje en Frankrijk.
- Gemengde barrières (hout / metaal) die in België op de markt worden gebracht, worden uitsluitend in Frankrijk vervaardigd.

8. Vaststellingen

Tijdens de campagne over de vaste verkeersuitrustingen reageerden de 22 operatoren op verzoek van de FOD Economie door een of meerdere van volgende documenten op te sturen:

- de prestatieverklaring (DoP);
- een kopie van de CE-markering;
- de prestatieverklaring en / of een kopie van de CE-markering;
- het certificaat van prestatiebestendigheid;
- technische fiches, ...

Tijdens de campagne met betrekking tot vaste verkeersuitrustingen werd geen grote inconsistentie voor de toepassing van verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR) gevonden.

Uit de analyse van de documenten blijkt dat:

- vrijwel alle fabrikanten een certificatie hebben voor hun producten bekomen via dezelfde aangemelde Belgische instantie. Eén fabrikant heeft een product gecertificeerd door een Tsjechische organisatie;
- veel fabrikanten het conformiteitscertificaat uitgegeven door de aangemelde instantie verwarren met de prestatieverklaring (DoP);
- de meeste CE-markeringen niet conform of onvolledig zijn wat artikel 9.2.betreeft van de verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR). De laatste twee cijfers van het jaar waarin zij voor het eerst werden aangebracht en het beoogde gebruik ontbreken vaak;
- distributeurs hun eigen naam plaatsen in plaats van de CE-markering van de fabrikant.

In het kader van het Europese Joint Action optreden voor vangrails voor voertuigen heeft het toepassingsgebied van de geharmoniseerde norm veel interpretatieproblemen opgeleverd:

- de tijdelijke vangrails voor voertuigen zijn expliciet uitgesloten van het toepassingsgebied van de norm;
- de vangrails voor voertuigen geïnstalleerd op privéterreinen vallen buiten het toepassingsgebied van de norm. Vangrails voor voertuigen die zijn geïnstalleerd in parkeergarages worden impliciet uitgesloten door de testmethoden die worden beschreven in de norm (crash test uitgevoerd met een snelheid van 65-110 km / h);

- herstellingen zijn ook uitgesloten uit het toepassingsgebied van de norm;
- het is ook algemeen aanvaard dat bouwproducten die rechtstreeks op de locatie worden aangebracht, niet worden beschouwd als “op de markt gebracht” in de zin van verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR). Daarom zijn de vereisten van de bovengenoemde verordening niet van toepassing. In een Guidancedocument erkent de Europese Commissie echter de toepasselijkheid van de geharmoniseerde norm EN 1317-5 voor in situ producten.

Bovendien zijn de versie van de norm EN 1317-5 uit 2007 en gewijzigd in 2012 evenals de corrigendum uit 2012 geharmoniseerd in het kader van de verordening (UE) nr. 305/2011 (CPR).

NBN EN 1317-5+A2: 2012	Afschermende constructies voor wegen - Deel 5: Producteisen en conformiteitsbeoordeling voor afschermende constructies voor wegvoertuigen (+ AC:2012)
NBN EN 1317-5+A2/AC: 2012	Afschermende constructies voor wegen - Deel 5: Producteisen en conformiteitsbeoordeling voor afschermende constructies voor wegvoertuigen

We hebben vastgesteld dat er op de Belgische markt sprake is van een willekeurige verdeling van producten waarvan de prestaties zijn aangegeven volgens de geharmoniseerde norm van 2012 of de vorige niet-geharmoniseerde versie van 2007.

Het gevolg daarvan is dat de lijst met essentiële kenmerken en de prestatieverklaringen niet gelijkwaardig kunnen zijn, aangezien verwijzingen naar testnormen in 2010 ook zijn gewijzigd.

10

Prestatie bij impact	Niveau van terughoudendheid Ernst van de impact Genormaliseerde werkingsbreedte Genormaliseerde dynamische afbuiging Genormaliseerde intrusie voertuig
Duurzaamheid	
Weerstand bij het verwijderen van sneeuw	

In blauw: wijzigingen in 2012 van de oorspronkelijke norm van 2007.

In het kader van het toezicht op vangrails voor voertuigen, blijkt dat:

- er veel inconsistenties zijn voor een correcte implementatie van het wettelijke kader;
- voor producttypen die vóór 13 maart 2013 op de markt zijn gebracht (het einde van de co-existentperiode van de geharmoniseerde norm), de prestatieverklaringen moeten worden aangepast;
- voor producten die buiten België zijn vervaardigd, het niet mogelijk is om na te gaan of de testfrequenties zoals opgenomen in de nieuwste versie van de geharmoniseerde norm, worden gerespecteerd;
- de meeste CE-markeringen niet conform of onvolledig zijn met betrekking tot artikel 9.2. van de verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR), of zelfs afwezig zijn;
- de etiketten van de CE-markering wel degelijk worden geleverd door fabrikanten, maar niet worden aangebracht bij de plaatsing van het product.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

9. Genomen maatregelen

In het kader van de campagne met vaste verkeersuitrustingen werden e-mails met uitleg over verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR) verzonden aan marktdeelnemers die niet aan de voorwaarden voldeden. In het geval van ernstige niet-naleving zijn proces-verbalen van waarschuwing opgesteld. Het betrof twee marktdeelnemers, die zich vandaag in overeenstemming hebben gebracht.

Als onderdeel van de Europese campagne voor vangrails voor voertuigen werden de dossiers doorgestuurd naar de markttoezichtautoriteiten waar fabrikanten zijn gevestigd om inbreuken te controleren die via de Europese database ICSMS zijn gevonden. Die door de Europese Commissie opgezette databank wordt gebruikt om de samenwerking tussen de lidstaten te verbeteren en om te zorgen voor een gemeenschappelijke aanpak van de inconsistenties in het juridische kader.

10. Synthese

De FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie heeft tussen 2016 en 2018 een controle-campagne uitgevoerd over vaste verkeersuitrustingen die onder de geharmoniseerde norm EN 12899-1 vallen en een over vangrails die onder de geharmoniseerde norm EN 1317-5 vallen. Die laatste campagne vindt plaats in een Europese context.

Het doel van de campagnes was om na te gaan of de weginfrastructuur voldoet aan de vereisten van verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR) van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot de vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106 / EEG van de Raad.

Voor de vaste verkeersuitrustingen worden alle gecontroleerde producten gecertificeerd door een aangemelde instantie. Dat geeft een garantie van de kwaliteit van de uitrustingen op de Belgische markt. Dezelfde opmerking werd gemaakt voor betonnen vangrails die in België werden gemaakt.

Voor metalen of gemengde vangrails werd, gezien de juridische onzekerheden, de Europese ICSMS-databank gebruikt om de samenwerking tussen de betrokken lidstaten te stimuleren.

Het toezicht heeft zijn nut getoond om de sector in staat te stellen de verordening (EU) nr. 305/2011 (CPR) toe te passen, met name voor de verplichtingen van distributeurs die producten onder hun eigen merk op de markt brengen en daarom als fabrikanten worden beschouwd volgens de verordening.

Dat toezicht kan ook worden verbeterd door samen te werken met verschillende autoriteiten, regionaal, communautair of Europees.

11. Afkortingen

AVCP	beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid
CPR	Construction Products Regulation
DoP	Prestatieverklaring
EN	Europese norm
FPC	Factory production control
ICSMS	Information and communication system for the pan-European market surveillance
TARIC	Integrated Tariff of the European Union